

دائرة مخصوصه

درسمادتده باب على جوارنده

محل اداره :

مشرط القبر

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوبه
قبول اولنور

درج ابدنه بن آثار اعاده اولنور

ديره، فلسفه، علوم، مفروض، ادبيات و سياسيات و باطالاه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئونه اسلاميه و نه بحث ايدر و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلى

سنه لکى التى آيلنى

ممالك عثمانيه	ايچون	۶۵	۳۵	غروش
روسيه	»	۶۵	۳۰۵	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرانق

صاحب و مؤسسلرى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

درسمادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندرييليرسه سنوى

۲۰ غروش فضله آلنير

دردنجى جلد

۱۲ ش بان ۳۲۸ پنجشنبه ۵ اغستوس ۳۲۶

عدد : ۱۰۲

مکاتیب

نحوه خواندن مکتوب

من که باشم که بر آن خاطر خاطر گذرم

لطفها میکنی این خاک درت تاجها !

مایه امید من ، مایه افتخار من ، استقبالی که قرانقلرمزك
شمس نورانی ، کره ارض طاعنمش بیچاره یتیم مسلمانلرک بدرلری
منزله لریده اولان ذوات عظام !

سعادت دینی و بشریه مزك اك محکم وسیله سنی حامل اولان
مکتوبکیزك شرف قبوله موفق اولدم .

مقاصد سنی سینه ، کله جکده کی فواید عظیمه سینه واقف اولدم .
کثرت وجد من قلبه شدید بر شادلغك حصولدن مست اوله رق
کوزلرمدن یاش جاری اولغه باشلادی . جریده فریده (صراط المستقیم) ک
ارسال ایدیه جکی مرده سی محفل قلبی عطرلندیردی . قارا کلقده
اولان سرای وجودی ایشقلاندردی . تارمار و خراب اولان عمارت
وجدانی آباد ایلدی .

قشار استبداده ازیش اولان روحه آب حیات سرپدی . اوت ،
افندیلریم ! «مقصدمز سیاسی دکلر ، هیچ بر دولتک طور براغنده
کوزلر یوقدر» بیورمشدیکز ... بک این ! ولکن باشقه لرینک بزم
طوبراغمزده ، بلکه هر ذره مزده ایکی اولان کوزلری سکز آچیلمشدر .
محومزه وار قوه لرله چالیشیورلر ، علی الخصوص معلومکز اولان
استبداد خطمه آشنا اولوکز کله جکده بر چوق معلوماتی شامل
اولان مکتوبلر تقدیم ایتکی امید ایدرم . و صراط المستقیمک شرف
وصوله بیوک بر شوقله منتظرم .

شیمدی به قدر اورادن بورادن المه کیره رک مطالعه سندن بیوک استفاده لر
ایدیوردم . جوق فایده لی بر جریده مبارکه اولدیغندن اولندن آخیرینه قدر
مطالعه سینه جوق مشتاق ایدم . مقدمات اشتراء و اشتراکینه مشغول ایدم ، که
مکتوب شریفکز واصل اولدی ؛ الحق ، اگر دیسم که استحقاقك اك
اعلی درجه سینه مظهر منم ، طوغری سویله مشم .

آچیق مکتوب

فاضل متفکر محمد عبده افندی حضرتلرینه

« صراط مستقیمک » ۹۹ نومرولو نسخه سنده « اتحاد اسلام »
سرلوحه سیله تزیین ایلدیکنکز مقاله منقوله کزی او قودم . عشق انالی
اسلام ایله مشحون اولان قلبکیزك سائنحات لطیف و متینی اولان
اویازیلر فقیر یکرزده ده بر طاقم تفکرات و تحسینات اویاندیردی . بونلری ،
نقاط نظرلریمزك اتحادی حسیله ینه صراط مستقیم رساله محترمه سنی
واسطه اتخاذ ایدره رک عرضه جرأت ایلورم ..

طوغری سوزلر آچیدر . آجی شیلرده مؤثر در . سوزدنده
مقصود تاثیر اولدیغندن تأثیراب اولانلرک تحمل ایللری ایجاب ایدر .

ایشته بونک ایچوندرکه مالیه ناظری بوکره استقراض عقدی
ایچون آروپایه سیاحت ایدرک حکومت سنییه مؤسسات مذکور دنک
ربقه اسارتندن قور تارمق مقصدیله دیگر مؤسسات مالیه ایله مذاکره
کیریشدی . اوتندن بری عادت اوش اولان تضمینات ، تأمینات
وقوتنرول اصولی قالدیره رق خفیف بر فائض و نافع بر طاقم شرائط
ایله استقراض عقدی تشبثاته کیریشدی و ، حد اولسون ، موفق ده اولدی .
ناظر مشار ایله بوندن صکره حکومت عثمانیه نک استقراضاته
قارشى و بره جکی تضمینات و تأمینات یالکیز حکومتك اعتبار و ناهوسندن
عبارت اولاجغنی و قطباً خصوصی و مادی تأمینات و یرمیه جکی
صراحه اعلان ایتدی . لکن فرانسوزانکلیز محافل سیاسییه و اقتصادیه لر
بویله بر فکر جدید ایله اویوشا یا جققرنی و بوتشکث حصوله کله سینه
شدتله ممانعت ایده جکلرینی کندی طرفلرندن صراحه بیلدیردی .

فرانسه مطبوعاتى آرمنده بر مقام ممتاز احراز ایتیش اولان
« تان » غزته سی فرانسوزانکلیز حکومت عثمانیه نک بوکی تشبثاته
مساعده ایده میه جکی ، اوتوز سکز سندن بری دوام ایدکلن غنعات
اقتصادیه نک ادامه سنی طلب ایده جکی واکر بالفرض پارسده بر مؤسسه
مالیه بولونوبده ترکیا ناظرینک وضع ایتدیکی شرائط اوزره استقراض
عقدینه جسارت ایدرسه عموم فرانسولری بویله بر استقراضه قارشى
بویقوت یامغه دعوت ایده جکلرینی صراحه بیان ایتدی .

فرانسه مالیه ناظری ایسه جاوید بکه یکی شرائط اوزره عقد
ایدیلن استقراض سندرینک پارس بورسه سنده مبادله ایدیه سینه روی
مساعده کوسترمیه جکی آچیقدن آچیغه سویله دی .

تورکجه سی ، فرانسولر و انکلیزلر دیمک ایستیلورلر که : عثمانلی
ماتی نه اولورسه اولسون ، نه کی ترقیات کچیررسه کچیرسون . نه کی
اصول ایله اداره ایدیلرسه ایدلسون ، بز شوملکتی دائمی بر اسارت
و تضییقات اقتصادی آلتنده بولوندرمغه عزم ایتمشدر ! ..

فقط جناب حقه شکر که بوکی تعذبات موداسی کچدی . عثمانلیلر
آروپاده کندی حیثیت و شان ملیرله متناسب بر موقع اخذ ایتدیلر .
اسکی دورک بر ایش اولدینی کرک سیاسی و کرک سائر هر نوع اسارات
مادیه و اقتصادییه برر برر قیرمغه عین ثباته عزم ایتشلدر . عثمان
قومی و عثمانلی قوتی بوکون موازنه دولیه ایچون استصغار ایدیه جک
درجه ده بیوکر .

ایشته بونک ایچوندرکه پارسده ولوندرده روی موافقت کورمین
مالیه ناظر من بر اینده ، ویانده کمال شوق و صمیمیتله قبول ایدلشد .
انشاء اه بوکون ، یارین یکی استقراض سنداتک مذکور شهرلر
بورسه لرنده قبول اولدینی خبرینی آلیرز .

عدو شود سبب خیر کر خدا خواهد
ینه هر صورتله قزائش بز اولورز ؛ حقیقی دشمنلریمزله
حقیقی دوستلریمزى تفریق ایچون بزه بویله عبرت آمیز درسلمک
اهمیتی بیوکر .

أوت ؛ دیدیککز کبی اتحاد اسلام عثمانلیلک اک قوتلی راستنادکاه حیاتی اولدینی کبی، حیات عثمانی ده بوامینهک حصولنه بررکن اهم در. بوحقیقتی، دولت علیه ده مشروطیت اداره وحریت مطبوعات تأسس ایلمسینه وجود اسلامده حاصل اولان حرکت انتباه پروراننه پک پارلاق برصورتده اظهار ایلدی .

هرشیده اولدینی کبی، بومسئله مهمه ده ده نتیجه بی سالمآ الله ایتک ایچون مقدمه لری میز رصین واساسلی قورما من ایجاب ایدر . بوده بالطبع عثمانلی حکومتک تأمین حیاتیله قابل اولاجقدر . بونک ایچون ده شبهه سزکه اتحاد عناصر عثمانینک اساسنی اتحاد عناصر اسلام تشکیل ایده جکدر . حال و ماضی بونی بزه آ کلاندی و آ کلا- تمده در . دیمک اولیورکه بدایه یامامز لازمکن برشی وارسه اوده عثمانلی مسلمانلری آره سنده « ان المؤمن للمؤمن کالبینان المرصوص یشد بعضه بعضاً » سرینی تجلی ایتدیر مکدر . أوت ، بوکا ، بونتیجه علویه واصل اولور اولمز . بتون آمال قلبیه مزک، تمینات وجدانیه مزک برکسوه مادییه بروندیکنی کمال مسرتله ادراک ایده جکز . چونکه موجودیت ملکیه و موقع دولیه مزک آرزولری مزک ساحه ظهوره کلسنده مهم برعامل اولاجنی بدیهیدر . ایشته، هرشیددن، هرشبیدن اول توسل ایده جکمز واسطه فلاح عثمانلی اسلاملرینک ایجه قایناشوب سوشمسیدر .

واقعا حالا حمد اولسون پک اوقدر مهم برتهلکک نفاق کورو- نیورسه ده هرکو چکار بیوکلری وجوده کتوردیکی معلوم فاضلان لریدر . بناء علیه اک کوچک برشمه اغبرار وانفمال بزم ایچون، حیاتی مز ایچون، حیات اسلام ایچون هر حالده دفع اولنمیدر . بوانفعالرک ، بوخشنود سز لقلرک کنیش بر محیطده اولانلرینک ازاله سنی متفکرین عانده سنه ترک ایدرک بن ، یالکز بوراده کوره بیلدیکم محیطمه عاند بعض معکوس جریانلرک دفعنی مرجعندن طلب ایتک ایسترم . بونلرده رمضانلرده اطرافه یاییلان وافکار عمومیه اوزرنده مهم بر تاثیر اجرا ایلین واعظ افندیلردر . سوزلرم طبعی عمومی دکدر . لکن شایان تأسفدر که بیوک بیلدیکمز بعض ذوات ده دائره خطابییه کیرمکه وجدانی قامچیلایور .

واعظلر، داه طوغریسی، معالیات دینه بی تلقین ایتک وظیفه سیله موظف اولانلر حیات اسلامیه ده اهمیتلی برر مؤثر درلر . بونلرک افکار عوامده، حتی افکار متوسطه ده نه قدر اجرای نفوذ ایلدکلرینی وظیفه لرینی دوشونمکه پک ای آ کلارز . هر سوزلری مزرعه فکارده قولایجه نشوونما بولور ؛ قولایجه داللائیر ، بوداقلانیر . سوز ، محل ، مکان ، زمان وانسان اعتباریه مختلف مختلف تأثیرات اجرا ایلدیکی هر عقل سلیم حضورنده مسلمدر . محترم ، معتمد بذاتک سوزلریله ، منفور و بالائی بله نیلن بر شخصک سوزلری آره سنده پک بیوک برفرق اولدینی آشکاردر . ولو که حقیقتده امر برعکس اولسون .

شومقدمه جکلردن مقصدم ذاتاً سز به ده معلوم اولان واعظلریمرک اهمیت موقعیه و وظیفه لرینی آ کلا تمقدر . وظیفه اوقدر بیوکدرکه

« الدین النصیحه » حقیقت باهره سنی اجرا ایایورلر ؛ موقعلری اودرجه ناز کدرکه لابس اولدقلری کسوه فاخره اسلامیه ایله قلوب امتده بر نقطه احترام قزانمشلردر . لکن وظیفه نه قدر مقدس اولورسه اولسون، موقع نه درجه مهم بولنورسه بولنسون برایش اهلنک غیرییه تفویض اولندی می آنی یاصدیق ییاجنی طبعیدر . او حالده نتیجه منتظره عکس العملدن بشقه برشی اولامز . بناء علیه انتخاب واعظ مسئله می اک مشکل برایش اولدینی کون کبی ظاهر در .

أوت ؛ واعظلرک انتخابی مبعوثلرک حسن انتخابی قدر کوچدر . بونلرک کچن سنه لری کبی اولیاجنی یکی وغیر شیخ الاسلامز حضرتلرندن بکلرز و امید ایدر زکه بوکالائق اولدینی درجه اهمیت ویرر . بواهمیتدن کوز بومق یالکز عثمانلیرله دکل بتون اسلاملره بر تجاوزدر . هیچ بر صاحب انصاف واذعان بوکا روی موافقت کوستره من . واقعا « دین و ملت ایکسی بردر » قضیه سیاست نمونی بحق تلقین ایده جک وسع احاطه یه صاحب واعظلریمزک مقداری محدود ایسه ده بزشمیدلک مدار تفرقه اولان موعظه لردن فراغت ایلدینی طلب ایلرز . دینی ، سیاسی اجتماعی واقصدادی موعظه لری اصلاح اولنه حق مدرسه لری مزک محصول عرفاندن بکلیه جکز .

ایشته ، هرشیددن اول تأمین منفعت ایلکی دوشونن بو واعظلر بولندینی محیطک افکار وحیاتی اوقشایه جق سوزلر سویلکی ، ظنم بر ضرورت معیشت اوله رق یایورلر . بعضاً حزن و الم اولان حادثاتک ظهوری بزه بونی آ کلاتیور .

آرتق دیدی قودینک، سیلابه تعصب جاهلانک صر دسی اولدینی هر دورلو دهشت وهیثیله آ کلا شیلایور . آرتق محتاج اولدینمز مساعی اتحاد پرورانه بتون عشق دینمزله صارلما مزک لزومی شدت مخافتیله ظاهر اولیور . آرتق هر دماغ اسلامه « حیاتی مز اتحاد اسلامده در » جمله سنی اک مدهش قوتلرله ناقابل تزلزل بر صورتده یرلشدیرمه من احتیاج اشدی هر کون تکون ایدن احتراصات سیاسییه حادثاتیه کندینی کوستردی .

بونی یرلشدیرمک قدرت علمیه سنی حائر اولمایانلر باری فکرلری تغلیط ایتسونلر .

محترم متفکر ؛ سز ، مذاهیک تألیف واتحادینه عطف نظر ایدیورسکز، جهلا ایسه مسالک آره سنه تخم نفاق اکیورلر . سز، بزه پارلاق بر استقبال اسلام امیدلری اویاندیریورسیکز ، اولنلر افق افکاریمیزی سیاه بلوطلرله قرار تیورلر . بو تضاد مساعی یار توقف یاخود بر جریان معکوس تولید ایده جکی شبهه سزدر . . .

دیمک که مقدمه تشبیهاتمز واعظلریمزدر . بو وادیده بر پارچه دها سوز سویلک تمیق ملاحظه ایلک لازمکلر سیه بوداثره لره بولان مفتیلر حتی حاکمکرده محکوم مطالعاتمز اولاجقلری آشکاردر . چونکه بورالرده ویریلن موعظه لردن ، واعظلری کندیلری تعیین ایتدکلری جهته ، مسئولدرلر .

ایشته ، یوقاریدن آشانی بسطاید کلدیکم سلسله فکاردن مقصد شودر که مقام مشیختدن هیچ اولمز سه مفتیلره حاکمه اصدار ایدیلر که بر امر ایلر بوکی یولسز لقلرک اوکی آلمسی خصوصنه دایر صرف مساعی ایدیلر سیدر .

آرناودلق احوالی

ظنین رفیقمرک :

اشقودره مخبر مخصوصی یازیور :

آرتق قول اردووظیفه سنی اشقودره ولایتده دخا کمال ایتک اوزره در . بوقا ، مید ، اشقودره ، مرهیتا و اشقودره مالسورلرینک سلاحلری کاملاً طولاندی . قول اردو تموزک یکریمی دردندن اعتباراً لش ، تیران ، البسان مناستر استقامتده تدیجاً ایلری حرکتده باشلادی . ایفای وظیفه ایدرک اون بش کونه قدر مناستره مواصاتی امید اولنور .

اشقودره ولایتی اهالیسنک اوجده ایکیمی خرسندیان اولدینی واجبی باباسلرینک تشویقات دائمی اکسیک اولدینی حالده پک شایان تقدیر بر صورتده اوامر حکومتده اطاعت ایدرک جدأ عثمانلی اوغلی عثمانلی اولدقلری اثبات ایتدیلر ، بتون سلاحلری تسلیم ایلدیلر . قطعاً تموز صیجانه دره تبه کز مکدن ، مشاق و مزاحمه کرفتار اولق عذابندن قورتاردیلر . باباسلر وسائط مادیله ری سایه سنده غفلت ماضیه مزدن بالاستفاده بو حوالی خلقتک دیانتی تبدیله موفق اولمشلر ایدرک عثمانلی پادشاهلرینه ، عثمانلی حکومتده وطنده اولان محبت اوشیه لرینی اخلاص ، عادات قومیه لرینی تغییره قادر اولاماشلردر . هر طرفده بونلرک تعقیب ایتدکاری مقاصدک استحصالی ایچون اختیار ایتدکاری فدا کارلرک آثار فعلیه سی نظره چارپیور . هر برده برچوق کلیسالر ، ناهودود باباسلر ، شهرده مکتبلره ، اجزاخانه لره ، فولهو غراخلره و بعض بیوک کویلرده نادرأ مکتبلره تصادف اولنور . ایپالا کوینده آتی یدی سنه اول اوستریا حکومتی طرفندن انشا اولنان بر مکتب کوییلر طرفندن احراق اولمشدر . کویلرده کلیسالرک بعض موجود اولیان باباسلرینک نرهده اولدقلری سؤالنه قارشو صلیبه ، اوستریا و یا ایتالیا به کیتدی دیورلر ! بوقدر غیرت و فدا کارلره مقابل خلق خرسندیاننی پک آرزیه اوکره نه ییلدشدر . عینلری ، عادتلری ، عادات اسلامیه لری ، مربوطیت قلییه لری حالا اسکی حالده در . اسملری نوح مارقو ، نیکولا محمد ، نیک علی ، احمد جون وال کیدر .

انسان بورالده بیکیرلر اوزرنده قارنجه کی کیدوب کلن ، اوتینی بری می متادیاً طولاشان باباسلر آره سنده بر قاق صاریقلی کورمک آرزو ایدپیور .

صراط مستقیم

شو سطرلری اوقویوبده متأثر اولیان مسلمان بولمر ظن ایدرز . زیرا غفلت سایه سنده بر چوق مسلمانلرک بشقه دینه چوریلدی مسئولیتی بتون هیئت اجتماعیه اسلامیه به عاندر . لکن هر کسندن زیاده شومسئولیت بزم علما مزه ترتب ایدر . بونلرک غفلتی نتیجه سی در که بو کون بر قسم قرداشلر من بو دین مینک فیوض نورانیسنندن محروم بولنیورلر . او یانوب غیرت و فعالیت کله جک یرده مع التأسف بو غفلت حالا دوام ایدپیور . اشقودره کی مهم بر ولایتده برچوق باباسلر طولاشوب طور دقلری حالده بر صاریقلی کوریلر مه مسی نه قدر شایان تأسف در . علما مزک کمال اهمیتله نظر دقلرینی جلب ایدرز .

فرانسه فاسی نصل یوتیور؟

اقدام رفیقمرک طرابلس غرب مخبر مخصوصی یازیور :

لکن کانون نانی ایچنده طرابلس غرب - تونس حدفاصلنده فرانسزلر طرفندن وقوعه کلن تجاوزاتک منعی ضمننده سوق اولنان مفرزه عسکریه ضابطانندن مکتبلی بوشناق ملازم صالح افندیکن بعض اسبابدن طولانی آتیه ، اسلحه سیله برابر تونس و اورادنده فاسه فرار ایلدیکی اوزمان اوروپا آژانسلرینک تبلیغاتنه عطفاً بالجمله جراند عثمانیه ده یازلدینی و اوزون اوزادی به سرمایه مقال اولدینی خاطر لرده در . مومی الیه بوکره قطعه عسکریه سنه عودت ایلدیکنی خبر آلدیم و کندیسیله ملاقات ایلدیکی فائده لی عد ایلیم . آره مزده جریان ایدن محاوره یی عیناً یازیورم :

بن -- صورت فراریکزی آکلایه بیلورمی یم ؟

ضابط -- مفره زمره بولان بر نفرک . فایر تربیه عسکریه تجاوزاتندن طولانی مغیر اولدم . مافوقم اولان قه مقامه شکایت ایتدم . تجزیه سی جهته کیدلیدی . بالطبع افراد آره سنده حیثیت آمرانهم قالمادیقندن عزت نقسم الجاسیه فراره مجبور اولدم .

چین فرارده نرله کیدیکز ونه یولده معامله کوردیکز ؟

اولا تونس ، بالاخره فاسه کیتدم . کیتدیکم یرلرده اهالی

اسلامیه طرفندن صوک درجه ده حرمت و رعایت مظهر اولدم . هله فاسلرک عثمانلره قارشو بسطدکاری حسیات قلییه بو کون هر درلو تعریف و تصویرک خارجددر .

فاسده بر مدت قالدقن صکره اون ایرا معاشله و معتم صفتیله فاس اردوسنه داخل اولدم .

فاسدن نه صورتله انفکاک اولندی ، ونه صورتله تکرار قطعه عسکریه کز عودت ایتدیکز ؟

فاس اردوسنده بندن بشقه ترک اوله رقی اون سکر قدر ضابط

بولنیور ایدی . اخیراً عقد اولنان الجزیره قونفرانسی موجبجه فاس

اردوسنده معلم ضابطانک فرانسز اولسی مشروط اولمشدن ، طولانی

حالی فرانسه حکومتی خوش کورمیه رک دول معظمه نک موافقیله

حکومت محلیه دن اجنبی ضابطلرینک اخراجی نوطه ایلر طلب ایتدی .

بونک اوزرینه فاس حکومتی کره آرز عثمانلی معلملرینی اردودن اخراج

وجمله منزی بر واپورده مرفهأ ارکاب ایتدی . بز اسکندریه به

کیتک اوزره یوله چیقدق . واپورمن طرابلس لیمانه کلدیکنده

والی و قوماندان حسنی پاشایه بر عرضیه کوندردک جزادن

غفوله برابر واپوردن چیقمقلمه و قطعه عسکریه به اعاده مساعد

اولمنی استرحام ایلدم . قوماندان نارالیه حضرتلری تجزیه ایدلیه جکمی

و قطعه عسکریه به اعاده اولنه جفی بیلدیردی . بنده واپوردن چیقدم

و قطعه عودت ایدرک ایوم مقدس وطنمه ایفای خدمت ایتک

وظیفه سنه تکرار نائل اولدم . بوندن طولانی جناب حقه علی التادی

عرض شکران ایتدکده یم .

-- فاس حکومتک اردوسی حقنده مطالعه کزی سؤال ایدر بیلورمی یم ؟